

VUOSIKERTOMUS 2017

Lasten ja nuorten puutarhayhdistys ry

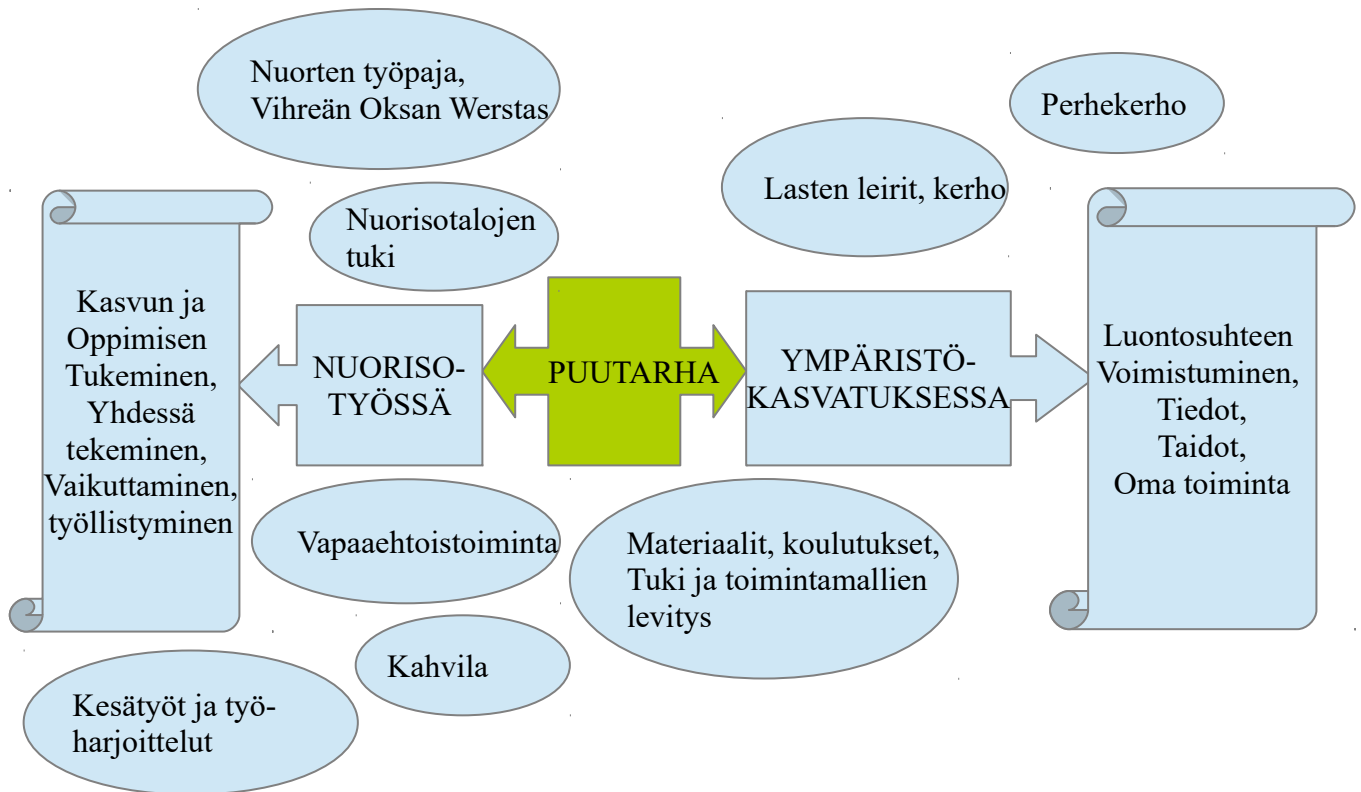

Sisällysluettelo

Johdanto.....	3
1. Kumpulan koulukasvitarha toimintaympäristönä.....	5
2. Puutarha ympäristökasvatuksessa.....	6
2.1. Kumpulan koulukasvitarhan leiritoiminta.....	6
Viljelyleirit.....	6
Ympäristötaideleiri.....	7
Draamaleirit.....	7
Seikkailu- ja liikuntaleiri.....	7
Kuokka-leiri kehitysvammaisille lapsille.....	8
Kehitysvammaisten nuorten leiri.....	8
2.2. Itä-Helsingin leiritoiminta.....	8
2.3. Leiritoiminnan palautetta ja tunnuslukuja.....	8
2.4. Koulu- ja päiväkotitoiminta.....	9
2.5. Perhekerhotoiminta.....	10
2.6. Maahanmuuttajien puutarhapaja.....	11
3. Puutarha nuorisotyössä.....	11
3.1. Vihreän Oksa Werstas – puutarhatyöpaja 16-29 -vuotiaille.....	11
3.2. Kesätyöt ja työharjoittelut.....	13
3.3. Vapaaehtoistoiminta.....	13
4. Tapahtumat ja koulutukset.....	15
4.1. Kesäkahvila Utopiha.....	15
4.2. Tapahtumat.....	15
4.3. Koulutukset.....	16
5. Viestintä, vaikuttaminen ja yhteistyö.....	16
7. Kehittäminen ja arviointi.....	17
8. Hallinto ja henkilöstö.....	17
8.1. Hallitus.....	17
8.2. Henkilöstö.....	17
8.3. Toimitilat.....	18
9. Talous.....	18

Johdanto

LASTEN JA NUORTEN PUUTARHAYHDISTYKSEN MONIMUOTOINEN PUUTARHA 2017

Lasten ja nuorten puutarhayhdistyksen toiminta-ajatuksena on syventää lasten ja nuorten viljelytaitoja ja -tietoja sekä luontosuhdetta. Yhdistyksen toiminta lisää puutarhakulttuurin tuntemusta kaupungissa sekä tukee kaikenikäisten hyvinvointia puutarhassa tapahtuvan yhteisen työn ja virkistykseen kautta.

Yhdistyksen toiminnan keskipisteenä on **Kumpulan koulukasvitarha**, 4,3 hehtaarin puutarha keskellä Helsinkiä. Koulukasvitarha on Helsingin kaupungin omistuksessa ja nuorisopalveluiden hallinnassa. Syksyllä 2015 alueen toiminnan järjestäminen kilpailutettiin.

Kumpulassa järjestettiin vuonna 2017 leiritoimintaa lapsille, perhekerhotoimintaa, nuorten työpajatoimintaa sekä vapaaehtoistoimintaa. Kaikille kaupunkilaisille avoimia tapahtumia oli varsinkin kesäkahvila Utopihan yhteydessä. Lisäksi alueelle työllistettiin nuoria erimittaisiin työsuhteisiin.

PUUTARHA YMPÄRISTÖKASVATUKSESSA

Kesällä 2017 yhteensä 14 leiriä. Kumpulan koulukasvitarhalla järjestettiin kuusi viljelyleiriä, draamaleiri, seikkailuleiri, ympäristötaideleiri sekä kehitysvammaisten lasten ja nuorten leirit. Kontula-Vesalassa järjestettiin kolme puutarhaunelmia-leiriä. Ohjattua leiritoimintaa oli Kumpulan

koulukasvitarhalla klo 9-14 ja Kontula-Vesalassa klo 9-15. Leiriläisiä oli kaikkiaan 188, joista 145 Kumpulan koulukasvitarhalla. Leiripäivään sisältyi ohjauksen lisäksi lämmin lounas ja pidempiin leiripäiviin Kontulassa kevyt välipala.

Varsinaisten leirien päätyttyä kesä jatkui vielä sadonkorjuulauantaisin syyskuun loppuun.

Koulu- ja päiväkotilapsilla oli mahdollisuus opastettuun päivään puutarhalla erityisesti elosyyskuussa. Ryhmiä vieraili yhteensä 21. Lisäksi nuorisopalvelut järjesti koulukasvitarhalla keväällä RubuFest-tapahtuman, johon myös yhdistys osallistui.

Kumpulassa jatkoi toimintaansa myös **puutarhaperhekerho**, joka toimi osallistumismaksujen ja sosiaalitoimen avustuksen turvin. Perheitä kerhossa oli 25, joista 19 perhettä osallistui toimintaan aktiivisesti. Keskimäärin yhteen kerhokertaan osallistui 37 henkeä. Kerho toimi alkukesästä juhannukseen asti kaksi kertaa viikossa ja juhannuksen jälkeen kerran viikossa.

Vuonna 2017 Kumpulan koulukasvitarhalla toimi myös Stadin ammattiopiston alaisen Osaamiskeskuksen tilaamana **puutarhapaja maahanmuuttajille**. Pajaan osallistui 15 maahanmuuttajaa. Puutarhatöiden kautta vahvistettiin suomen kielen taitoa ja kotouduttiin. Ryhmä teki myös luontoretkeä ja osallistui kahvila Utopihan toimintaan.

PUUTARHA NUORISOTYÖSSÄ

Yhdistyksen nuorisotyön lippulaiva on **nuorten työpaja Vihreän Oksan Werstas**, joka on tarkoitettu 16-29 -vuotiaille ilman työtä tai koulutuspaikkaa oleville nuorille. Werstaalla tutustutaan puutarha-alan töihin käytännössä Kumpulan koulukasvitarhan viljelyksistä vastaten ja ulkopuolisia pihakohteita hoitaen. Toiminta pohjautuu puutarha-alan opetussuunnitelmaan.

Werstas toimi nonstop-periaatteella maaliskuusta joulukuuhun. Werstaan valmennuksessa oli yhteensä 21 nuorta, joista vastasi kolme valmentajaa. Lisäksi Werstaan vastuulla oli kahdeksan työssäoppijaa. Nuoret saivat pajalla työ- ja yksilövalmennusta ja pajalta autettiin opiskelu- ja työpaikan haussa. Jatkoseurantaa jatketaan vuoden verran.

Werstaan toiminnan päärahoitus tulee Etelä-Suomen aluehallintovirastolta. Kuntouttavasta työtoiminnasta saadaan erillinen korvaus. Lisäksi Werstaalla oli runsaasti omavarainhankintaa: piha-alueiden hoitotöitä (Vallilan siirtolapuutarha ja Snellman-korkeakoulu) sekä sadon ja jatkojalosteiden myyntiä.

Leiritoiminta mahdollisti **työtä nuorille** apuohjaajille sekä keittiöapulaisille. Kolme maahanmuuttajanuorta työllistettiin puutarhatöihin.

Vapaaehtoistoimintaan saatiin STEA:lta rahoitus kolmivuotiselle **Itua elämään -hankkeelle**.

Hankkeen päätavoitteena on yhteisöllisyyden lisääminen puutarhatoiminnan kautta eri-ikäisten ja eritaustaisten ihmisten kesken. Vapaaehtoiset osallistuivat Kumpulan koulukasvitarhan puutarhatöihin sekä kahvila Utopihan toimintaan. Diakin kautta tulleet nuoret suorittivat harjoittelunsa leirien apuohjaajina. Lisäksi vapaaehtoiset osallistuivat Käpyrinteen ja Kinaporin palvelukotien talkoisiin. Kaksi nuorta vapaaehtoista oli myös Kumpulan siirtolapuutarhalla pihanhoidon apuna. Kymmenestä vapaaehtoispäivästä nuori sai todistuksen.

Jatkuvamman vapaaehtoistoiminnan lisäksi järjestettiin työpajoja omenpuiden hoidosta tuulikellojen rakentamiseen. Yläkoulujen vierailuilla tutustuttiin avomaanviljelyyn sekä kannustettiin mukaan vapaaehtoistointaan. Kesäkautta jatkettiin Pauligin huvilalla järjestetyillä ruokatreffeillä. Kaikkiaan vapaaehtoistointaan osallistui 500 henkilöä vuoden aikana.

1. Kumpulan koulukasvitarha toimintaympäristönä

Kumpulan koulukasvitarha (4,3 ha) on **ainoa lasten ja nuorten toimintaan erikoistunut puutarha Suomessa**. Kulttuurista arvoa on paitsi ainutlaatuisessa ympäristössä, myös 100 vuotta keskeytyksettä jatkuneen toiminnan pitkässä traditiossa ja kehittyvässä toiminnassa. Helsingin kaupunki omistaa puutarhan ja Lasten ja nuorten puutarhayhdistys on vastannut toiminnasta vuodesta 2006 alkaen ensin yhdessä opetusviraston ja sittemmin nuorisopalveluiden kanssa.

Koulukasvitarhan viljelyalueiden hoidosta on vastannut yhdistyksen työpaja, Vihreän Oksan Werstas. Viheralueiden hoito oli nuorisoasiainkeskuksen kautta palkattujen nuorten ja heidän ohjaajiensa vastuulla, mutta Werstas osallistui myös näihin töihin.

Viljelyalueet ovat jakautuneet lasten viljelyksiin, nuorten ja koulujen yhteiseen viljelypalstaan sekä perheiden omaan palstaan. Vuonna 2017 nuorten ja koulujen palsta annettiin Osaamiskeskuksen maahanmuuttajaryhmän käyttöön. Varsinaisten viljelylohkojen lisäksi kasvitarhalla on marjapensaita, omenapuita, nurmikenttiä, pensaita, puita ja istutuksia. Lasten erityisessä suosiossa on pieni takametsä mustikoineen ja majanrakennuspaikkoineen. Alue mahdollistaa monipuolisen

ympäristökasvatustoiminnan ympäristötaiteesta viljelyyn ja draamaan. Tavoitteena on kehittää paikasta Lasten ja nuorten puutarhakulttuurikeskus, jonne voidaan tulla ympäri maan hakemaan oppia ja innostusta puutarhatoimintaan.

Kumpulan koulukasvitarhaa hoidetaan luonnonmukaisen viljelyn keinoin. Maan hoito suunnitellaan viljelynäkökohtien, lasten ja nuorten (viljelijöiden), luonnontalouden hoidon ja kestäväen käytön pohjalta. Viljelykierron avulla ylläpidetään ja parannetaan maan humuspitoisuutta, rakennetta ja ravinnetasapainoa, lisätään maan typpivaroja, torjutaan

rikkakasveja, tauteja ja tuholaisia. Kasvit viljellään kumppanuuskasvi - sekä sekaviljelynä eli vierekkäin voi olla matala/syväjuuriset kasvit.

Maankäyntötyöt hoidetaan hevostyönä, mikä sopii oivallisesti paikan luonteeseen. Isoilla koneilla ei peltolohkoille ole asiaa ja hevostyöpäivät keräävät myös lähiseudun kouluja ja päiväkoteja tutustumaan toimintaan.

Koulukasvitarhan turvallisuutta ylläpidetään päivittämällä vuosittain turvallisuussuunnitelmaa.

2. Puutarha ympäristökasvatuksessa

2.1. Kumpulan koulukasvitarhan leiritoiminta

Päiväleiritoimintaa järjestettiin Kumpulan koulukasvitarhalla kesälomakauden 2017 ajan arkipäivisin klo 9–14 peruskouluikäisille helsinkiläisille. Juhannuksen jälkeisellä viikolla ei ollut leiritoimintaa. Heinä- elokuussa perjantait olivat viljelyleireillä vapaapäiviä. Koulujen alettua järjestettiin sadonkorjuuta lauantaisin syyskuun loppuun asti. Sadonkorjuu oli tarkoitettu kaikille kesän aikana kasvitarhan leiritoimintaan osallistuneille sekä nuorille vapaaehtoisille.

Alakouluikäisille oli viljely-, ympäristötaide-, seikkailu- ja draamaleirejä. Kehitysvammaisille oli omat leirinsä. Kaikissa ryhmissä otettiin huomioon yksilöllinen osaaminen ja kokeminen, innostettiin ja kannustettiin kokeilemaan uusia taitoja. Toiminta lähti lasten ja nuorten tarpeista, yhdessä tekemisestä ja kestävän kehityksen periaatteista. Kesän alussa laadittiin Kumpulan koulukasvitarhan yhteiset säännöt lasten voimin. Säännöistä pidettiin tiukasti kiinni, kun ne olivat lasten itse laatimat. Kesän kohokohtia olivat yhteiset tapahtumat kuten juhannusjuhlat ja leiriolympialaiset.

Leiritoiminnan rahoitus tuli Helsingin kaupungin nuorisopalveluilta sekä Etelä-Suomen aluehallintoviraston lasten ja nuorten harrastustoiminnan avustuksesta. Kehitysvammaisten lasten leiri sai rahoitusta Helsingin kaupungin sosiaalilautakunnalta ja kehitysvammaisten nuorten leiri toteutettiin osana Itua elämään -hanketta STEA:n rahoituksella. Osallistumismaksut leireille olivat jäsenhintaan 75-80 euroa. Kehitysvammaisten nuorten leiriltä ei peritty osallistumismaksuja. Hintoihin sisältyi ohjattu leiripäivä sekä päivän pituudesta riippuen joko lounas ja välipala tai pelkkä lounas. Ruoka oli osittain valmiina tilattua leikkipuistoruokaa ja osittain itse tehtyä.

Viljelyleirit

Yhdistys järjesti yhteensä kuusi viljelyleiriä, joihin osallistui yhteensä 74 lasta. Läpi kesän oli yhtaikaisesti pienten (7-9-vuotiaat) ja isojen (10-13-vuotiaat) viljelijöiden ryhmät. Kustakin leiristä vastasi kaksi yhdistyksen ohjaajaa ja lisäksi oli nuori apuohjaaja.

Lapset viljelivät ohjaajien avustuksella yhteistä viiden aarin lohkoa ja myös sato korjattiin yhdessä. Päivän aikana oli ohjatun toiminnan lisäksi mahdollisuus vapaaseen leikkiin sekä lepohteen lounaan jälkeen. Lasten ehdoton ykköskohde vapaa-ajalla on takametsä, jonne rakennettiin majoja ja jossa maisteltiin kesän ensimmäiset mustikat.

Heinä-elokuussa viljelyleiriläiset viettivät perinteiseen tapaan keskiviikkoisin kerhopäivää, jolloin

tarjolla oli uintikerho sekä kokkikerho. Leireihin mahtui myös retkipäiviä Fallkullan eläintilalle ja Lammassaareen.

Vuonna 2017 panostettiin erityisesti viljelyohjaajien koulutukseen palstan kunnon kohenemiseksi ja viljelyn arvostuksen nostamiseksi.

Ympäristötaideleiri

Ympäristötaideleiri järjestettiin 5. - 21.6. Osallistujia leirillä oli 20. Ryhmässä oli kaksi ohjaajaa sekä apuohjaaja.

Ympäristötaideleirillä tutustuttiin taiteen keinoin puutarhamiljööseen. Leiri alkoi leirivihkojen ja leiriviirin teolla. Vaihtelevat sääolot hyödynnettiin muun muassa maalaten sateessa vesiväreillä, jolloin teokset muuttuivat aivan uusiksi.

Ympäristötaiteessa hyödynnettiin pitkälti puutarhasta ja takametsästä löytyviä luonnonmateriaaleja sekä kierrätysmateriaaleja. Näin toiminnassa oli myös kestävän kehityksen näkökulma.

Draamaleirit

Draamaleirejä oli yksi alkukesästä ennen juhannusta 5. - 21.6. Draamaleirillä oli 22 leiriläistä. Ryhmästä vastasi kaksi ohjaajaa ja yksi apuohjaaja.

Draamaleiriläiset valmistelivat juhannusjuhlaan esityksen, joka tällä kertaa pohjautui *Vattumato*-satuun. Ryhmässä oli iso ikähaarukka, joka aiheutti haasteita. Esitys kuitenkin saatiin kaikkien kasvitarihalaisten iloksi kuntoon ja lapset saivat itse dramatisoida sadussa seikkailevat hahmot. Jatkossa ikähaarukkaan ja leiriläisten sitoutumiseen toimintaan kannattaa kiinnittää aiempaa enemmän huomiota.

Seikkailu- ja liikuntaleiri

Löytöretkeilijöiden maisema -liikuntaa ja taidetta yhdistävä seikkailuleiri järjestettiin viikon mittaisena kesän loppuksi 31.7. - 4.8., klo 9-14. Leiriin osallistui 14 lasta.

Leirillä tehtiin ryhmittäin kasvitarhan alueesta kartat, opeteltiin karttamerkkejä ja keksittiin omia taidemerkkejä, jotka piirustettiin luonnonmateriaaleilla karttaan. Ryhmät kätkivät kartta-alueelleen aarteen ja karttoja vaihtaen lähdettiin etsimään aarteita. Karttaseikkailun lisäksi ehdittiin leipoa yhdessä kesäkurpitsa-suklaakakkua, juosta sadettimien alla ja askarrella leirikorut.

Leiri sai paljon kiitosta sekä lapsilta että ohjaajilta. Paljon hyviä ideoita jäi vielä toteuttamatta ja niihin voidaan palata ensi kesänä vaikka kaksiviikkoisella leirillä.

Kuokka-leiri kehitysvammaisille lapsille

Puutarha on tasa-arvoinen toimintaympäristö, joka tukee hyvin kehitysvammaisten lasten ja nuorten motorista kehitystä ja vahvistaa itsetuntoa osaamisen kokemusten kautta.

Kehitysvammaisten lasten Kuokka-leiri järjestettiin Kumpulan koulukasvitarhalla 3. – 14.7.2017. Leiritoimintaa oli joka arkipäivä kello 10-14.

Kuokka-leiriläiset ehtivät leirin aikana kylvää omiin kylvöpurkkeihin, hoitamaan ja maalaamaan viljelylaatikoita, auttamaan viljelyleiriläisiä kitkemisessä, leipomaan ja kokkaamaan sekä retkeilemään kasvitieteellisessä puutarhassa. Jälkimmäisen leiriviikon aikana järjestettiin koko kasvitarhan olympialaiset, joihin myös Kuokka-leiriläiset osallistuivat.

Kehitysvammaisten nuorten leiri

Kehitysvammaisille nuorille järjestettiin kolmen päivän puutarhaleiri 25. - 27.7. Leiriläiset kitkivät lasten viljelypalstaa, kastelivat perhekerhon viljelyksiä, nostivat perunaa ja keräsivät viinimarjoja ja yrttejä sekä maalasivat ruukkuja. Viimeisenä leiripäivänä tehtiin retki Kumpulan kasvitieteelliseen.

2.2. Itä-Helsingin leiritoiminta

Puutarhaunelmia-leirit sijoittuivat lasten omaan lähiympäristöön Kontulan nuorisotalolle ja Vesalan koululle. Tavoitteena on löytää lapsille mielekäästä ja luonnonläheistä puuhaa oman kodin läheltä ja näin antaa kaupunkilaislapsille vihreää vapaa-aikaa

Leirit olivat viikon mittaisia, kolme kesäkuun ensimmäistä lomaviikkoa ennen juhannusta. Elokuun alkuun suunniteltu leiri jouduttiin perumaan vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Leireillä annettiin lapsille eväitä puutarhaharrastukseen ja eläinten hoitoon. Lapset pääsivät tekemään kylvöjä ruukkuihin ja kasvatuslaatikoihin, iltapäivät vietettiin Vesalan koulun eläinkasvihuoneessa eläimiä hoitaen. Päivään (klo 9-15) sisältyi lämmin lounas ja välipala sekä leikkiä ja ulkoilua.

Leirit toteutettiin yhteistyössä Vesalan koulun kanssa. Koulun kautta tuli toinen ohjaaja. Lisäksi mukana oli Diakin kautta tulleita harjoittelijoita sekä kolme nuorta kesäsetelin turvin. Perusrahoitus tuli nuorisoasiankeskukselta loma-ajan leiriavustuksista, lisäksi kerättiin pienet leirimaksut. Leiriläisiä oli kaikkiaan 43.

2.3. Leiritoiminnan palautetta ja tunnuslukuja

Toimintaa dokumentoitiin säännöllisesti henkilöstökokousten muistioden ja toiminnan valokuvaamisen avulla. Ohjaajat laativat viikkoraportit toiminnasta. Näissä nostettiin esille haasteita, kehittämiskohtia ja onnistumisia. Välitöntä palautetta kerättiin koko toimintakauden ajan niin asiakkailta kuin henkilöstöltä. Saatua palautetta on käsitelty henkilöstökokouksissa ja ryhdytty tarvittaessa palautteen vaatimiin toimenpiteisiin. Kesän lopuksi järjestettiin koko henkilöstön yhteinen arviointi- ja palautepäivä. Lisäksi yhdistyksen toiminnanjohtaja keräsi henkilöstöltä sähköistä palautetta.

Yhdistys teki päiväleiriläisille ja heidän vanhemmilleen leirin lopulla tyytyväisyyskyselyn. Kyselyssä kartoitettiin tiedonkulun onnistumista, viihtymistä ja turvallisuuden tunnetta leireillä, virkistymistä ja muita toiveita leirien suhteen. Palautteen pohjalta voi todeta, että leireihin oltiin hyvin tyytyväisiä ja toimintaan haluttiin osallistua tulevinakin vuosina. Ohjaajia ja apuohjaajia kiiteltiin.

Lähinnä kehittämiskohteita oli viestinnän puolella. Tietoa leiritoiminnan sisällöistä olisi toisinaan toivottu enemmän. Olosuhteisiin oltiin tyytyväisiä vaikka kesä oli sateinen ja teltoissakin alkoivat tavarat välillä kostumaan.

LEIRITOIMINNAN LUKUJA

	Leirien määrä	Leiripäiviä yhteensä	Leiriläisiä
Viljelyleiri	6	$2 \times 13 + 2 \times 12 + 2 \times 8 = 66$	74
Ympäristötaideleirit	1	13	20
Draamaleiri	1	13	22
Seikkailuleiri	1	13	14
Kehitysvammaisten lasten leiri	1	10	6
Kehitysvammaisten nuorten leiri	1	3	9
Puutarhaunelmia -leirit	3	14	43
YHTEENSÄ	14	132	188

2.4. Koulu- ja päiväkotitoiminta

Koulukasvitarhalla vieraili yhteensä 21 koulu- tai päiväkotiryhmää. Suurin osa vierailuista toteutui elo-syyskuussa, mutta kolme ryhmää kävi vierailulla jo keväällä. Syksyllä vieraili yhteensä 167 alakoululaista. Yläkoululaisia ja lukiolaisia vieraili vastaavasti noin 143 oppilasta neljästä eri koulusta. Vierailulla kävi myös yksi 1–3-vuotiaiden päiväkotiryhmä, jossa oli lapsia 13.

Vierailun aikana tutustuttiin kasvitarhan historiaan ja toiminta-ajatuksen. Varsinainen pääteema oli luonnollisesti sadonkorjuu: viljelykasvit, niiden alkuperä, kasvattaminen, ominaisuudet sekä käyttö ravintona. Koululaiset pääsivät vierailuilla mm. keräämään omenoita, nostamaan perunaa, poimimaan marjoja, nostelemaan kurpitsoita ja arvaamaan niiden painoa, kuorimaan ja maistamaan maissia sekä tuoksuttelemaan ja maistelemaan kukkia ja yrttejä. Lisäksi tutustuttiin YMPPI-rastirataan.

Pyrimme luomaan kouluvierailuille jatkumon niin, että ryhmät osallistuisivat jo keväällä kasvimaan kevätmuokkauksiin ja siemenkylvöihin ja syksyllä sadonkorjuuseen ja maankäyntöön. Tänä vuonna näin tapahtui kahden kouluryhmän kohdalla. Oppilaat olivat tyytyväisiä ja ilahtuneita, kun he pääsivät näkemään, miten kevätkylvöt olivat onnistuneet ja kun he saivat maistiaisia kasvimaan sadosta.

Alakoululaisten vierailuista vastasi korkeakouluharjoittelija. Yläkoululaisten vierailuista vastasivat Itua elämään -hankkeen koordinaattorit, jotka samalla markkinoivat vapaaehtoistoimintaa nuorille.

Yhdistys osallistui myös nuorisosiainkeskuksen **RuBuFest-tapahtuman** järjestelyihin. Tapahtuma oli osa Pasilan nuorisotyöyksikön RuutiBudjettia, jonka tavoitteena on osallistaa nuoret oman asuinalueensa toiminnan suunnitteluun ja viihtyvyyden parantamiseen. Kumpulan RuBuFestillä

nuorilta kerättiin ideoita ja aloitteita. Päivän aikana koulukasvitarhan toimintapisteillä kierteli nuoria useammasta eri koulusta

2.5. Perhekerhotoiminta

Puutarhaperhekerho viljeli yhteisöllisesti kuuden aarin palstaa Kumpulan koulukasvitarhan pienellä puolella. Kaikki työt tehtiin kerhossa yhdessä puutarhurien opastuksella. Samoin sato jaettiin yhteisesti. Kerho kokoontui toukokuusta juhannukselle kaksi kertaa viikossa ja juhannuksen jälkeen kerran viikossa.

Perhekerhoon haki hieman enemmän perheitä kuin oli mahdollisuus ottaa mukaan. Valinnassa mietittiin perheiden elämäntilannetta sekä viljelykokemusta. Aiempien vuosien kokemusten perusteella on havaittu, että kerhotoiminnassa on hyvä, kun mukana on uusia perheitä, mutta myös aiemmin mukana olleita. Valinnoissa painotettiin sosiaalisia perusteita (työttömyyttä, yksinhuoltajuutta, terveydentilaa yms)

Kerhoon valittiin 25 perhettä, joista 19 osallistui aktiivisesti toimintaan. Aktiivisissa perheissä oli 33 aikuista ja 34 lasta. Suurin osa lapsista oli alle 6-vuotiaita. Perheistä noin 60 prosenttia oli uusia, 40 prosenttia aiemmin mukana olleita. Keskimäärin yhteen kerhokertaan osallistui 37 henkeä.

Toiveena oli, että kerhoon olisi osallistunut myös maahanmuuttajaperheitä ja perhekerho toteutettiin yhteistyössä Itua elämään -hankkeen kanssa. Kerhoon kävi tutustumassa kolme maahanmuuttajataustaista perhettä Plan-yhteistyön kautta, mutta vielä tänä vuonna maahanmuuttajaperheitä ei saatu sitoutumaan toimintaan. Päärahoitus toimintaan tuli osallistumismaksuista ja sosiaalilautakunnalta.

Viljelyn lisäksi kerhossa kokattiin yhdessä palstan sadosta sekä puristettiin omenamehua. Perheet ystävystyivät työn teon lomassa ja välillä käytiin syvällisiäkin keskusteluja sekä jaettiin tukea arjen harmauteen. Ideana koko toiminnassa on perheiden yhteinen tekeminen, lapsille ei ole pääsääntöisesti järjestetty omaa ohjelmaa, vaan he ovat mukana maata kääntämässä, kitkemässä ja kastelemassa, toki välillä irtaantuen omiin leikkeihin.

Jo yksi kesä perhekerhossa muuttaa perheiden ruokatottumuksia, vahvistaa luontosuhdetta ja

opettaa lapsille ruoan tien pellolta pöytään. Tämä on tullut vahvasti esille joka vuosi vanhemmilta kerätyssä palautteessa.

2.6. Maahanmuuttajien puutarhapaja

Stadin ammattiopiston Osaamiskeskus tilasi keväällä 2017 Lasten ja nuorten puutarhayhdistykseltä kolmen kuukauden maahanmuuttajien puutarhatyöpajan, joka toteutettiin Kumpulan koulukasvitarhalla. Toimintaa oli joka arkipäivä 5.6. - 25.8., 20 h/viikko.

Ennen varsinaisen pajan alkua toimintaa käynnistettiin huhti-toukokuussa kerhotoiminnan merkeissä mm. taimikasvatuksella. Osa taimista istutettiin palstalle ja osan sai ottaa kotiin. Ryhmä oli eri kuin pajatoimintaan osallistunut. Kesän pajatoimintaan osallistuneiden kesken toimintaa jatkettiin vielä syyslauantaisin lokakuun alkuun sadonkorjuun merkeissä.

Puutarhatyöpajaan osallistui 15 henkeä monesta eri maasta (mm. Irak, Syyria, Sri Lanka, Gambia, Venäjä, Kosovo, Keski-Afrikan tasavalta, Kongo). Osallistujat tulivat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä TE-toimiston kautta. Osallistujien kielitaito ja oleskelun pituus Suomessa vaihteli suuresti. Puutarhatoiminnan tavoitteena oli voimaannuttaa ja kuntouttaa osallistujia. Pajalla myös harjoiteltiin työelämätaitoja ja suomen kieltä.

Ohjaajia oli kolme, kaksi ohjaajaa Lasten ja nuorten puutarhayhdistyksestä ja Stadin ammattiopiston Osaamiskeskuksesta suomen kielen opettaja.

Viljelyn lisäksi ryhmä retkeili lähikohteisiin: Lammassaari, Meilahden ruusupuisto, Luonnontieteellinen museo, Kasvitieteellinen puutarha, Kumpulan siirtolapuutarha, Suomenlinna, mustikkametsä Koivukylässä sekä Haltialan maatila (Niskalan arboretum ja aarnimetsä). Tiistaisin kello 11-14 halukkaat saivat pitää kahvila Utopihaa, jossa oli kaksi tai kolme pajalaista. Kahvilaan leivottiin suolaista ja makeaa piirakkaa sekä tehtiin raparperimehua.

3. Puutarha nuorisotyössä

3.1. Vihreän Oksa Werstas – puutarhatyöpaja 16-29 -vuotiaille

Vihreän Oksan Werstas on puutarhatyöpaja vailla koulutus- tai työpaikkaa oleville tukea tarvitseville 16-29 -vuotiaille nuorille. Werstaalla tutustutaan puutarha-alaan alan opetussuunnitelman pohjalta. Kaikkiin tehtäviin ohjataan ja opastetaan. Pajaohjaajat auttavat työ- ja opiskelupaikan haussa ja pajajaksosta saa todistuksen.

Nuorille on toimintaa tarjolla maaliskuun alusta joulukuun. Tammi-helmikuussa valmentajat pitävät vuosilomansa ja lisäksi valmistellaan tulevaa kautta ja raportoidaan edellisestä. Paja toimii nonstoppina eli mukaan voi tulla, jos ryhmässä on tilaa. Kerrallaan pajalla voi olla maksimissaan 12 nuorta, jotta yksilöllinen ohjausote ja turvallinen toimintaympäristö taataan kaikille. Nuorelle tehdään sopimus kuukaudesta puoleen vuoteen tarpeen ja tilanteen mukaan.

Yksilövalmennuksen kautta pyritään auttamaan nuorta löytämään vahvuutensa, oppia luottamaan kykyihinsä ja oivaltamaan mahdollisuutensa. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan yksilövalmentajan ja nuoren välisellä kehityskeskustelujen sarjalla. Pajajakson alkupuolella nuorten kanssa tehdään valmennussuunnitelma. Sitä reflektoidaan ja tarkennetaan kehityskeskusteluissa ja pajajakson tavoitteiden toteutumista arvioidaan päätöskeskustelussa. Yksilövalmennusta tehdään kiinteästi työvalmennuksen rinnalla.

Työvalmennuksen avulla kehitetään valmentautujan työelämätaitoja, työkykyä ja osaamista. Pajajakson aikana käydään läpi työelämän arvoja. Pajalle tulevat nuoret ovat pääosin kiinnostuneet puutarha-alasta ja motivoituneita oppimaan tekemällä. Monella on tulevaisuudensuunnitelmia liittyen alalle sijoittumiseen tai puutarhataitojen oppimiseen.

Pajalla nuori:

- tutustui puutarha-alan eri töihin, kuten avomaavihannesviljelyyn, viheralueidenhoitoon, viherrakentamiseen sekä floristiikkaan
- kohtasi työelämän arvoja työskentelemällä osana työryhmää
- pohti hyvinvointia liikunnan ja ravitsemuksen kautta
- kartutti oman elämän sisältöjä, teki tulevaisuuden suunnitelmia ja keräsi rohkeutta toteuttaa omia unelmiaan, vahvisti omaa harrastustoimintaa

Pajajakson päätyttyä nuorten seuranta jatketaan vuoden ajan. Yhteisiä tapaamisia järjestetään kaksi kertaa vuodessa ja lisäksi tarpeen mukaan tuetaan opiskeluissa ja jatkoopuissa. Lisäksi tehdään aktiivista yhteistyötä lähettävien tahojen, etsivän nuorisotyön ja oppilaitosten kanssa. Pajanuorten jatkoseuranta on koettu tärkeäksi ja sitä kautta on pystytty tukemaan nuorten jatkooputusta.

Werstaalla oli valmennuksessa yhteensä 21 nuorta. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistui kuusi henkeä ja työkokeiluun 16 henkeä. Lisäksi Werstaalla oli työssä oppijoina kahdeksan henkeä. Yksi Lepaalta, kaksi Keuda Mäntsälästä ja viisi Kiipulan Nuorten aikuisten osaamisohjelmasta (Nao). Nao-koulutuksessa olleet nuoret siirtyivät suoraan pajalta Kiipulaan ja tekivät työssäoppimisjakson ja näytöt heti samana syksynä meillä Kumpulassa. Kaksi muutakin työssä oppijaa oli entisiä werstaslaisia.

Lisäksi Werstaan toimintaan osallistui säännöllisesti koko kauden yksi nuori, joka ei pystynyt tekemään työkokeilusopimusta, mutta kuntoutti itseään osallistumalla Werstaan toimintaan vapaaehtoisena. Myös kaksi muuta nuorta osallistui vapaaehtoisena toimintaan.

Vuonna 2017 Werstaan kolmantena valmentajana toimi puutarhuriksi valmistunut entinen werstaslainen. Tämä vahvisti pajanuorten uskoa omiin mahdollisuuksiinsa.

Werstas työskenteli kasvukauden ajan Kumpulan koulukasvitarhalla vastaten viljelyalueiden hoidosta. Koulukasvitarhalla ei ole talvilämpimiä tiloja, minkä vuoksi Werstas joutuu vuosittain muuttamaan muualle syksystä kevääseen. Alkuvuoden huhtikuuhun saakka Werstas toimi Hyötykasviyhdistyksen tiloissa Annalassa. Lokakuussa siirryttiin Kumpulasta jälleen takaisin Annalaan loppuvuodeksi. Vaihtuvien toimitilojen takia jokaiselle nuorelle mahdollistettiin tasapuoliset liikkumisedellytykset korvaamalla matkakustannukset HSL:n matkakortin muodossa. Myös pajan omarahoituksen turvaaminen edellytti nuorilta liikkumista eri puolille kaupunkia.

Toiminnan päärahoitus tuli Etelä-Suomen aluehallintovirastolta. Werstas hankki omarahoitusta hoitamalla Vallilan siirtolapuutarhan ja Snellman korkeakoulun piha-alueita ja myymällä jalostamia tuotteita. Lisäksi Werstas sai korvausta kuntouttavasta työtoiminnasta.

Pajan itsearviointinnissa on käytössä Party-arviointijärjestelmää ja lisäksi raportoidaan OKM:lle työmme tuloksista vuosittain. Vuonna 2017 otettiin käyttöön myös Sovari – sosiaalisen vahvistumisen mittari, joka on kehitetty nimenomaan työpajakenttään.

3.2. Kesätyöt ja työharjoittelut

Kumpulan koulukasvitarhalla löytyy paljon erilaisia töitä, joiden tekemiseen on hyvä ottaa nuoria mukaan. Yhdistys tarjosi nuorisopalveluiden palkkaamille nuorille leiriryhmien ohjausta sekä keittiötöitä. Kahdeksan nuorta toimi apuohjaajina ja kaksi nuorta keittiöapulaisina. Kontulan leiritoimintaan palkattiin kolme nuorta kesäsetelin avulla apuohjaajiksi.

Plan-järjestön kautta koulukasvitarhalle tuli kolme Matkalla-hankkeen nuorta kahden viikon työpesteihin heinäkuussa. Työtehtävät olivat lähinnä vaihtelevia puutarhanhoidon tehtäviä. Lisäksi kiinnostuksen mukaan tarjottiin mahdollisuutta avustaa lasten ohjauksessa.

Lisäksi leiritoiminnassa oli mukana Diakin kautta tulleita maahanmuuttajataustaisia harjoittelijoita viikon pätkissä. Sosionomi-opiskelija suoritti vapaaehtoistoiminnan harjoitteluaan Itua elämään -hankkeelle.

Vihreän Oksan Werstas tarjosi työssäoppimispaikan kahdeksalle henkilölle.

Puutarhatyöt mahdollistavat niidenkin nuorten palkkaamisen, joiden on esimerkiksi kielitaidon, ujuden tai jonkun muun syyn vuoksi vaikea saada töitä vapailta markkinoilta. Työtehtävät opitaan tekemällä. Keskeistä on riittävän ohjaustyövoiman varmistaminen.

3.3. Vapaaehtoistoiminta

Lasten ja nuorten puutarhayhdistys sai STEA:lta rahoituksen **Itua elämään -hankkeelle** (2017-2019) Hanke kokoaa yhteen nuoria, eläkeläisiä ja maahanmuuttajia puutarhatoimintaan. Toiminnalla lisätään yhteisöllisyyttä ja vuorovaikutusta eri-ikäisten ja eri taustoista tulevien kesken. Yhteisen viljelyn kautta tutustutaan ja jaetaan arjen kuulumisia. Maahanmuuttajien kielitaito kehittyy ja yksinäisyys vähenee kaikilla.

Hankkeen kohderyhmänä ovat erityisesti nuoret, jotka ovat vailla koulutus- ja työpaikkaa ja etsivät

omaa polkuaan. Hanke toimi Kumpulan koulukasvitarhalla, Kumpulan siirtolapuutarhalla, Käpyrinteen palvelutaloissa, Kinaporin monipuolisessa palvelukeskuksessa sekä Pauligin huvilalla.

Kumpulan koulukasvitarhalla nuorilla oli mahdollisuus osallistua puutarhatöihin ja kahvila Utopihan toimintaan tiistaisin ja torstaisin. Kymmenestä vapaaehtoispäivästä nuori sai todistuksen, jota voi jatkossa hyödyntää työnhaussa. Seitsemän nuorta suoritti todistuksen. Kaikkiaan toimintaan osallistui 27 nuorta.

Vuoden aikana järjestettiin useampi avoin työpaja:

- Perusta parvekepuutarha -työpaja 31.5.2017 klo 16-17.30.
- Villiyrттikierros aloittelijoille Kumpulan koulukasvitarhalla 8.6.2017 klo 17-19.
- Rakennetaan hyönteishotelleja Kumpulan kasvitarhalle! -työpaja 5.7.2017 klo 10-15.
- Omenapuiden leikkaus -työpaja 9.7.2017 klo 9-15.
- Tutustumisretki Kyläsaaren Kierrätyskeskukseen 11.7.2017.
- Tuulikellot helisemään Koulukasvitarhan omenalehtoon -työpaja 19.7.2017 klo 10-15.

Osallistujia työpajoihin oli reilu 100 henkeä. Lisäksi harjoiteltiin Werstaan nuorten kanssa cv-työpajan pitämistä. Tarkoituksena on ottaa myös cv-paja laajemmin ohjelmaan, mutta ensimmäisenä vuonna sitä ei vielä ehditty riittävästi markkinoida ja ajankohtakaan ei ollut paras mahdollinen.

Syksyllä järjestettiin Kumpulan koulukasvitarhalla myös avoimet syystalkoot, joihin osallistui noin 55 henkeä.

Eläkeläisten kanssa yhteistyö käynnistyi varsinkin **Käpyrinteen ja Kinaporin palvelukeskusten** kanssa. Käpyrinteeseen rakennettiin aisti- ja perinnepuutarhaa. Itua elämään -hanke oli mukana puutarhan rakennustalkoissa sekä syystalkoissa. Lisäksi osallistuttiin puutarhan kunniaksi järjestettyihin Hattujuhliin. Käpyrinteen talkoisiin osallistui yhteensä yhdeksän nuorta.

Vastaavasti Itua elämään -hankkeen nuoret olivat mukana Kinaporin sisäpuutarhan talkoisiin kunnostaen viljelylaatikoita ja tehden kesäkukkaistutuksia suuriin ruukkuihin ja parvekelaatikoihin.

Vielä itsenäisyyspäivän kunniaksi järjestettiin yhteiset kukkaistutustalkoot istutuspusseihin. Kinaporin toimintaan osallistui seitsemän nuorta.

Syys- ja talvikauden toiminnaksi ideoitiin palvelukeskuksiin viherkummitoimintaa, jossa nuoret vapaaehtoiset vievät viherkasveja palvelukeskuksiin ja käyvät hoitamassa niitä jatkossa. Kasvit saatiin lahjoituksena.

Maahanmuuttajapuolella hankkeen keskeinen yhteistyökumppani oli Plan Suomi. Planin kanssa järjestettiin muun muassa yhteinen sieniretki ja sadonkorjuujuhla, joihin yhteensä osallistui 28 henkeä. Myös muihin maahanmuuttajajärjestöihin on oltu yhteydessä ja toivotaan yhteistyön viriävän ensi vuoden aikana.

Kaikkia hankkeen kohderyhmiä yhdistävänä toimintana käynnistettiin syksyllä **Ruokatreffit** Pauligin huvilalla. Treffiaika oli tiistai-iltaisina ja torstaiaamupäivisin.

Syksyn 2017 Ruokatreffeillä tavoitteet yhteisen tekemisen kautta kotoutumisesta toteutuivat parhaimmillaan erittäin hyvin. Ruokatreffeillä oli mahdollisuus jakaa omia ruokamuistoja ja tärkeäksi kokemaa asioita sekä oppia toisilta niin kieltä kuin ruuanlaittoaakin. Syyskauden aikana oli kuitenkin haasteita ryhmän, paikan sekä ajankohdan yhteensovittamisessa. Saimme vain muutaman kerran kokoon sopivan ryhmän, jossa oli riittävästi osallistujia kohderyhmistä. Onnistuessaan ruokatreffit kuitenkin palkitsivat kävijänsä. Hyvää yhteistyötä on käynnistymässä muun muassa Käpyrinteen palvelutalojen Jade-ryhmän kanssa, jossa mukana somalin-, arabian- ja kiinankielisiä maahanmuuttajia.

Itua elämään -hanke osallistui syksyllä myös **Ruutiexpo**n yhteistyössä pääkaupunkiseudun 4H:n kanssa. Mummolan pullakahvit -työpajaan osallistui 18 nuorta ja muutama eläkeläinen. Yhdessä ideoitiin yhteistä tekemistä. Lisäksi toimintaa esiteltiin Vapaaehtoistoiminnan messuilla joulukuussa.

Kaikkiaan hankkeen toiminnassa oli mukana noin 500 nuorta.

4. Tapahtumat ja koulutukset

4.1. Kesäkahvila Utopiha

Kesäkahvila Utopiha toimi yhdistysvetoisesti, sillä poiketen edellisistä kesistä nuorisopalveluilla ei ollut palkkatukihenkilöstä kahvilatyöhön. Utopihan toimintaperiaatteisiin kuuluu ekologisuus ja nuorten osallistaminen mukaan toimintaan. Kahvilassa tarjotaan mahdollisimman pitkälti kasvitarhan omasta sadosta valmistettuja herkkuja, lisäksi hyödynnetään alueella kasvia villivihanneksia. Ostettavissa tuotteissa suositaan luomua ja Reilua kauppaa.

Utopiha muodostaa matalan kynnyksen tulla tutustumaan alueeseen ja samalla herättää kiinnostusta puutarhaharrastukseen. Joka kahvilailta kävi joku kyselemässä tarkemmin toiminnasta ja alueesta. Kahvilasta vastasi yhdistyksen keittiövastaava. Työtiimissä mukana oli myös puutarha- ja vapaaehtoistoiminnan koordinaattori sekä maahanmuuttajien puutarhapajan ohjaaja. Myynnistä vastasivat myös yhdistyksen vapaaehtoiset, harjoittelijat ja nuorten työpaja. Tapahtumien järjestäjät olivat ulkopuolisia. Joogan vetäjä keräsi itse maksunsa ja Metsämieli -kävelyt vedettiin harjoitustöinä.

4.2. Tapahtumat

Yhdistys osallistui omalla esittelypisteellä Puutarha Suomi 100 -tapahtumaan Helsingissä

Allergiatalolla. Tapahtuman yhteydessä järjestettiin seminaari, joka kokosi yhteen noin 400 kävijää.

Toukokuussa 20.5. koulukasvitarhalla vietettiin **Suomen luonnon päivää**, jolloin tutustuttiin villivihanneksiin ja niiden hyödyntämiseen. Lapsille oli oma rastirata. Samaan aikaan oli paljon muitakin tapahtumia, mikä verotti osallistujamäärää. Kävijöitä oli kuitenkin 50-70 henkeä. Ilahduttavinta oli vastaanottokeskuksesta saapunut ryhmä, joille puutarha takametsineen oli iso elämys ja vaihtelua arkeen.

Vanhaan malliin vietettiin kaikille avointa **sadonkorjuujuhlaa 23.8.** Juhlassa oli musiikkia, työpajoja lapsille (kasvomaalausta, pallonheittoa, loru- ja ötökkäpajaa), kaksi kahvilaa ja Werstaan satoa myynnissä. Musiikista vastasi Stadin juhlaorkesteri ja myös ratsupoliisi vieraili alueella. Tapahtumaan osallistui noin 500 henkeä.

Marraskuussa (16.11.) järjestettiin yhteistyössä Lähiöpuutarha-hankkeen kanssa **lapsen oikeuksien keskustelu- ja verkostoitumistilaisuus** Pauligin huvilalla. Osallistujia oli noin 35.

4.3. Koulutukset

- **Kumpulan koulukasvitarhan koko henkilöstön koulutukset** kahtena arki-iltana 3.5. ja 17.5. : leirien esittely, viljelyn perusteet, ympäristötaiteen perusteet, draamatoiminnan perusteet, yhteiset pelisäännöt, leirivalmistelut, vastuualueista sopimiset.

- **Kesätyönuorten perehdyttämispäivä 17.5.**

- **Viljelykoulutus ohjaajille, vapaaehtoisille ja leiriläisten vanhemmille, toteutettiin talkootiistaiden yhteydessä huhti-toukokuussa**

Yhdistykselle on toiminnassaan paljon **jatkuvaa koulutusta**, tekemällä opettamista ja oppimista, jota ei välttämättä pysty nimeämään erilliseksi koulutustilaisuudeksi. Puutarhalla oppimisen paikkoja tulee vastaan nuorille ja vanhemmillekin päivittäin oman työn ohessa.

Yhdistyksen koulutuksen lippulaiva on **Vihreän Oksan Werstas**, jonka nuorista parhaimpina vuosina jopa 75 prosenttia on päässyt jatkamaan suoraan opintoihin.

Vuonna 2017 koulutuksia oli myös **Itua elämään -hankkeessa** erityisesti työpajojen muodossa.

5. Viestintä, vaikuttaminen ja yhteistyö

Yhdistyksen toiminnasta viestittiin omilla nettisivuilla www.lastenpuutarha.fi, Kumpulan koulukasvitarhan sivuilla www.kasvitarha.munstadi.fi sekä sosiaalisen median eri kanavissa: facebook (yhdistys ja Werstas), Itua elämään -hankkeen instagram ja Lanttu-blogi, jonne koottiin erityisesti leiritoiminnasta kirjoituksia. Yhdistyksen nettisivujen uudistamistyö käynnistettiin vuonna 2017 ja uudet sivut otetaan käyttöön alkuvuodesta 2018.

Kumposti 2/2017 esitteli lasten kesäleirejä ja Itua elämään -hankkeen toimintaa. Helsingin Sanomiin tehtiin juttu lasten puutarhatoiminnasta, mutta se ilmestyy vasta keväällä 2018.

Sisäinen viestintä rakentui erilaisten henkilöstökokousten, ilmoitustaulujen ja suoran vuorovaikutuksen varaan. Whatsapp-ryhmät olivat varsin käteviä eri työryhmien väliseen ja

sisäiseen viestintään, kun kaikille piti saada nopeasti tieto ja ihmiset olivat eri paikoissa.

Yhdistyksen keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat Helsingin kaupungin nuorisopalvelut sekä opetus-, sosiaali- ja varhaiskasvatuspalvelut, Hyötykasviyhdistys, 4H, Plan Suomi, Sovinto ry, Valtakunnallinen Työpajayhdistys, Puutarhaliitto ja Sininauhaliitto (Vihreä Veräjä), Kehitysvammatuki 57, TE-toimistot, Helsingin työvoiman palvelukeskus, puutarha-alan oppilaitokset, Metropolia, Helsingin Diakonissalaitos ja Lyhty ry. Lisäksi yhdistys tekee yhteistyötä koulujen, päiväkotien, palvelutalojen (Kinapori ja Käpyrinne) ja leikkipuistojen kanssa

7. Kehittäminen ja arviointi

Yhdistyksen toimintaa kuten hankkeiden etenemistä ja toiminnan tavoitteiden saavuttamista seurataan säännöllisesti hallituksen kokouksissa sekä hankkeiden ja Vihreän Oksan Werstaan ohjausryhmässä. Tarvittaessa toimintaa suunnataan uudelleen.

Eri toimintamuodoista kerätään osallistujapalautetta sekä osallistujamäärien kehittymistä seurataan myös vertaillen edellisiin vuosiin.

Kumpulan koulukasvitarhalla noudatetaan omaa **Kestävän kehityksen ohjelmaa**. Ohjelma etenee vuosi vuodelta tavoitteiden asettamisen, toiminnan, arvioinnin ja taas uusien tavoitteiden asettamisen mukaisesti.

Kestävä kehitys näkyy kasvitarhan arjen kaikessa toiminnassa. Koko toiminta perustuu ympäristöstä huolehtimiseen ja luontosuhteen voimistamiseen. Suhde ruokaan muuttuu monen leiriläisen kohdalla, kun oppii itse kasvattamaan satoa.

8. Hallinto ja henkilöstö

8.1. Hallitus

Hallitukseen kuului puheenjohtaja, kahdeksan varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä. Hallitus vastasi toimintasuunnitelman toteuttamisen seurannasta sekä yhdistyksen talouden seurannasta.

Hallitus 2017 (valittu maaliskuussa vuosikokouksessa)

Puheenjohtaja Sari Oikarinen

Varapuheenjohtaja Susanna Palo

Muut jäsenet

Laura Jaakkola, Tiina Humaloja, Lauri Sarpaneva, Saara Hirvonen, Annakaisa Oksava, Mervi Lehmusoksa (erosi marraskuussa), Satu Rumbin (vuosikokouksesta eteenpäin), Kaisa Hurmeranta (vara) ja Elina Mähönen (vara)

8.2. Henkilöstö

Toiminnanjohtaja vastasi yhdistyksen toiminnan käytännön suunnittelusta, taloudesta ja hankkeiden kokonaishallinnoinnista. Yhdistyksen toiminnanjohtajana toimi Eeva-Maija Bergholm. Palkanlaskennasta ja muusta toimiston hoidosta vastasi osa-aikainen toimistosihteeri Tarja Elo. Kesäkauden aikana henkilöstöä oli parhaimmillaan yhdistykseen palkattuna yhtäaikaa yli 20 henkeä, kun kaikki leiriohjaajat olivat töissä.

Nuorten työpajan Vihreän Oksan Werstaan työ- ja yksilövalmentajina toimivat koko vuoden Mari

Paakkinen ja Susanna Lagström sekä Vili Leskinen maaliskuusta vuoden loppuun. Työajat vaihtelivat valmentajilla 60-100 %. Valtaosan vuodesta kaksi valmentajaa oli täydellä työajalla ja yksi 80 prosenttinen.

Anu Ruohomäki toimi hankesuunnittelija ja Luonnon päivän -tapahtumavastaavana alkuvuoden. Kesäkuussa hän siirtyi maahanmuuttajien puutarhapajan ohjaajaksi. Toisena ohjaajana maahanmuuttajien puutarhapajalla toimi Timo-Matti Fahmy.

Itua elämään -hankkeeseen palkattiin kaksi koordinaattoria. Pirjo Sillanpää aloitti maaliskuun puolivälissä ja hänen vastuualueenaan oli eläkeläisten ja nuorten toiminta. Eeva-Stiina Smolander aloitti huhtikuussa vastuualueenaan maahanmuuttajien ja nuorten toiminta.

Henkilöstön osaamista pyrittiin päivittämään sopivin lähinnä yhteistyökumppanien ja rahoittajien järjestämin koulutuksin. Työ- ja yksilövalmentajat osallistuivat Valtakunnallisen Työpajayhdistyksen järjestämiin koulutuksiin. Lisäksi hyödynnettiin STEA:n järjestämiä koulutuksia. Toinen Itua elämään -hankkeen koordinaattoreista suoritti hygieniapassin.

Työssä jaksamista tuettiin myös ulkopuolisen työnohjaajan avulla syksyn aikana.

Kirjanpidosta vastasi tilitoimisto Atope Oy/Hannu Lehtinen ja tilintarkastuksen hoiti tilintarkastusyhteisö Tiliextra Oy, vastaavina tilintarkastajina HTM Matti J Mäkinen ja HTM Susanna Ahola.

8.3.Toimitilat

Yhdistyksen toimisto sijaitsee Kumpulan kasvitieteellisen puutarhan yhteydessä (Jyrängöntie 2, 00560 HKI). Lisäksi yhdistyksellä on kesäaikaan käytössä Kumpulan koulukasvitarhan tilat (Vähänkyröntie 2-4). Nuorten työpaja Vihreän Oksan Werstas hyödyntää lisäksi Hyötykasviyhdistyksen Annalan puutarhan ja Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskuksen tiloja.

Itua elämään -hankkeelle vuokrattiin kasvitieteellisestä toinen toimistohuone.

Yksi yhteinen ympärivuotinen toimitila yhdistyksen koko henkilöstölle ja pajanuorille helpottaisi arjen sujuvuutta.

9. Talous

Yhdistyksen merkittävimpiä rahoituslähteitä olivat Helsingin kaupungin nuorisopalveluiden ostopalvelu Kumpulan kesävirikistystoiminnasta, STEA:n rahoitus Itua elämään -hankkeelle sekä Etelä-Suomen aluehallintoviraston rahoitus työpajatoimintaan. Pientä tuloa yhdistys sai jäsen- ja osallistumismaksuista sekä sosiaaliviraston avustuksista kehitysvammaisten lasten leiritoimintaan ja perhetoimintaan ja ympäristölautakunnan avustuksesta Luonnon päivän -tapahtumaan.

Merkittävimmät kuluerät olivat henkilöstökulut, alueen hoidon tarvikkeet, toimintavälineet ja materiaalit leiriläisille ja pajalaisille, toimiston ja kasvihuoneen vuokra sekä ruokakulut kasvitarhalla.